

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI APIE AIDS

Dažnai atrodo, kad tokios ligos kaip ŽIV ar AIDS yra labai toli nuo mūsų ir mes jau viską žinome, todėl mūsų tikrai nepalies.

Deja tikrovė yra kitokia...

Čia pateikiami dažniausiai užduodami klausimai ir trumpi atsakymai, kuriuos kiekvienas turime žinoti:

Kuo skiriasi ŽIV ir AIDS?

ŽIV - žmogaus imunodeficitu virusas – tai viruso pavadinimas. Žmogus gali užsikrėsti ŽIV ir būti jo nešiotu. Kol virusas nesukelia ryškesnių požymių, liga vadinama ŽIV nešiojimu. AIDS - įgytas imunodeficitu sindromas – pasireiškia tada, kai išsenka organizmo imunitetas ir prisideda įvairių sistemų infekcijos bei kitos ligos.

Ar galima užsikrėsti ŽIV įsibrėžus į užkrėstą daiktą?

Teoriškai taip, tačiau tikimybė labai maža. Įsidūrus užkrėsta adata medicininių procedūrų metu, tikimybė siekia apie 0,3 proc. O įsibrėžus kažkur kitur, atsitiktinai, ji dar mažesnė. Be to, žmogaus imunodeficitu virusas yra nepatvarus ir aplinkoje žūva per vieną parą.

Ar žmogus sergantis ŽIV gali gyventi pilnavertį gyvenimą?

Tokie žmonės, gaudami šiuolaikinį gydymą, gali gyventi normalų gyvenimą dar 10-20 metų po diagnozės nustatymo, su sąlyga, kad liga diagnozuota ir pradėta gydyti dar nepasidėjus AIDS. Tačiau sergantysis turėtų įspėti savo seksualinius partnerius apie savo ligą ir taikyti saugesnius suartėjimo būdus ar bent jau naudoti barjerines apsaugojimo priemones.

Kaip atsirado ŽIV? Ar yra kitų gyvūnų, be žmogaus, sergančių ŽIV arba AIDS?

Šis virusas atsirado Centrinėje ir Vakarų Afrikoje. ŽIV tiesioginis pirmtakas yra šimpanzių imunodeficitu virusas (SIV). Manoma, kad šis virusas galėjo keliauti iš vienos beždžionių rūšies ir mutuoti. Taigi, beždžionės turi panašų virusą, bet konkrečiai ŽIV neserga jokie kiti gyvūnai.

Kiek laiko turi praeiti nuo ŽIV nešiojimo iki AIDS?

Nuo užsikrėtimo iki visiško imuninės sistemos susilpnėjimo – AIDS – praeina nuo 1 iki 20 metų (dažniausiai 7-9 metai).

Ar galima užsikrėsti ŽIV lytiškai santykiaujant?

Taip. ŽIV plinta per organizmo skysčius, taigi ir per spermą bei makšties išskyras. Užsikrėsti galima ir oralinio ar analinio sekso metu.. Lytinių santykių su infekuotu žmogumi metu tikimybė užsikrėsti ŽIV yra 0,1-0,5 proc. Beje, nesaugių lytinių santykių metu moteriai užsikrėsti yra didesnė tikimybė nei vyrui.

Kaip pastebėti, kad sergate ŽIV?

Dažniausiai liga įtariama kartojantis netipinems infekcijoms ir esant nepaaiškinamiems simptomams. Pradiniu slaptuoju periodu ligos pastebėti patiems neįmanoma, todėl jei esate rizikos grupėje, t. y. vartojate intraveninius narkotikus ar turite nesaugių

Ar gali ŽIV serganti motina gimdyti ir maitinti savo naujagimį?

Virusas naujagimiui gali būti perduodamas per placentą, tačiau dažniausiai taip nenutinka. Kita vertus, naujagimis gali užsikrėsti gimdamas natūraliais takais. Jei sergančiai moteriai taikomas antivirusinis gydymas – didelė tikimybė išnešioti sveiką naujagimį, tačiau gimdymas turi vykti Cezario pjūvio pagalba. Maitinti krūtimi sergančiai motinai negalima, nes virusas gali būti perduotas per pieną.

Ar ŽIV iš tikrųjų tokia grėsminga, baisesnė už kitas ligas? Kokią kitą ligą galėtume palyginti su ŽIV/AIDS pagal mirtinumą?

Tai grėsminga ir sunki liga, tačiau negalima nepastebėti ir žiniasklaidos įtakos ir propagandos. Žmonės bijo ŽIV labiau nei kitų ligų, ligos gydymui skiriamos begalinės lėšos (vieno paciento gydymas per metus kainuoja apie 8000€). Pasaulyje šį virusą nešioja 40 milijonų gyventojų (Telšių apskrityje - 95, Mažeikių rajone – 71 sergantysis). Tuo tarpu vien hepatitu B yra užsikrėtę daugiau nei 2 milijardai žmonių (Lietuvoje apie 80 tūkstančių).

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Naftininkų g. 9, Mažeikiai, tel. 8 443 41499,

www.mazeikiuvsb.istaiga.lt